

Lave liggevægge gør lejet attraktivt

Tørt leje: Lave liggevægge er med til at holde søernes leje tørt. Hvis søerne kan hoppe over dem, kan væggene etableres uden konflikt med tre-meter reglen.

Fritstående lave liggevægge i redekassen.

Af Lisbeth Ulrich Hansen, chefforsker, luh@seges.dk, SEGES, Videncenter for Svineproduktion

Søernes leje-område i drægtighedsstalden skal indrettes med et sammenhængende areal med fast/drænet gulv og strøelse (halm). I stier til søer skal lejet udgøre minimum 1,3 kvm pr. so, mens hver gylt skal have 0,95 kvm. I etablerede drægtighedsstalde er der ofte store udfordringer i relation til at holde området samt halmen ren og tør, så det er attraktivt for søerne at ligge i.

Medarbejderne bruger en del tid på at skrabbe og rengøre arealerne. Tænk hvis den tid, der bruges på rengøring i stierne, i stedet kunne bruges til endnu bedre opsyn af søerne!

Lave liggevægge

I forbindelse med en gennemført afprøvning fra SEGES, Videncenter for Svineproduktion, blev der udviklet og testet nye lave liggevægge, som var placeret i lejerne. Væggene var 40 cm høje, 5 cm bredde og ca. 2 meter lange (svarende til en sos længde). Liggevæggene bestod af plastikpaneler, der

blev eftermonteret i lejerne.

Liggevæggene kan indpasses i lejet på flere forskellige måder f.eks. som fritstående liggevægge i overgangen mellem det faste gulv i lejet og spaltegulvet i gødeområdet for at 'lokke' søerne til at ligge i det område, de ellers ville tilsvine (foto). Når de er placeret sådan, vil de også fungere som en barriere for halmen, som lettere vil forblive i lejeområdet. En anden mulighed er en under-opdeling af lejet

med lave liggevægge, der udgår fra lejets bagvæg (foto).

Søerne bruger dem

Afprøvningen viste, at lave liggevægge i overgangen mellem det faste gulv i lejet og spaltegulvet reducerede omfanget af svineri i lejet. Det var tydeligt, at søerne gerne

ville ligge op ad de lave liggevægge og dermed i højere grad 'flyttede' svineriet ud på spaltegulvet. Samtidig blev der etableret en effektiv overbrusning af spaltegulvet (to strenge), så gødningen kunne trædes ned uden, at spalteåbningerne kittede til. Samtidig sikrede overbrusningen, at gulvet fremstod skridsikkert.

De gode erfaringer med liggevæggene er opnået, fordi de blev placeret, så søerne fortsat nemt kunne komme rundt i lejet. Der opstod dermed ikke situationer, hvor søerne kunne komme til skade. Liggevæggene skal være så lave, at søerne kan 'hoppe' over, hvis de bliver forfulgt af en anden so – uden, at der er risiko for, at soen kan komme til skade.

Overholder lovkrav

Med ovenstående forudsætninger vil indretningen af stier til søer med lave liggevægge ikke konflikte med lovkrav om tre meter-reglen og afstand mellem stisider i stier til søer. Det skal bemærkes, at der i stier med færre end

seks løbeklare polte i løbestalden kun er krav om en mindstebredde på 2,4 meter. Dette krav vil også fremadrettet gælde for stier til gylte med færre end seks dyr.

Søer foretrækker således at ligge 'op ad noget lukket inventar', og det bør udnyttes, når en sti designs. Allerede på skitse niveau er det derfor vigtigt at indtegne præcist, hvor der er henholdsvis åbent/lukket inventar, hvor liggevæggene skal placeres for at danne et attraktivt leje, og hvor strengene med overbrusning skal sidde, så hele gødearealet overbruses. Der er dog ingen problemer i at eftermontere de lave liggevægge i allerede etablerede drægtighedsstalde.

Fakta

Liggevæggene bør placeres, så søerne fortsat nemt kan komme rundt i lejet.

Søer foretrækker at ligge 'op ad noget lukket inventar', og dette bør udnyttes, når en sti designs.

Lave liggevægge i sti med små redekasser.